

ת"פ 53084/06/12 - רון אוחיון, אדי יהודה מכלוף נגד מדינת ישראל

ת"פ 53084-06-12
26 אוקטובר 2015

בית משפט מחוזי באר שבע

לפני: כבוד השופטת טלי חיימוביץ
בעניין:
1. רון אוחיון
2. אדי יהודה מכלוף (עציר)
ע"י ב"כ - עו"ד ליה פלוס
מדינת ישראל
ע"י ב"כ - עו"ד דרור שטורק

החלטה

בקשה לפיצוי בגין ימי מעצר והחזר הוצאות הגנה, לפי סעיף 80 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").

כתב האישום כלל שני אישומים, אחד לכל מבקש, ויחס להם עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק, עבירות בנשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק, וניסיון להרוס נכס בחומר נפץ, לפי סעיף 456 לחוק. למבקש 2, יוחסה גם עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיפים 329(א)(5) ו-25 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, הניחו המבקשים, כל אחד במועד אחר, מטעני חבלה ברכבם של קרובי משפחתו של אדם שהיה חייב כספים לאחר בשם שמעון ארג'ואן, על מנת לגרום להם לפרוע את החוב.

בתאריך 22.5.13 זוכו המבקשים מהמיוחס להם בכתב האישום.

הראיות בתיק התבססו בעיקר על עדותו של שותף לאירוע נשוא האישום השני (להלן: "רז"), אשר הפליל את המבקשים במסגרת חקירותיו במשטרה, אך חזר בו מגרסתו המפלילה בבית המשפט. הוא הוכרז עד עוין, והמשיבה הגישה את הודעותיו במשטרה, וביקשה להעדיפן על פני עדותו בבית המשפט.

באירוע נשוא האישום הראשון הודה מבקש 1, לגרסת רז, בפניו של רז, בביצוע המעשים. באירוע נשוא האישום השני, היה רז שותף להנחת המטען, והפליל את מבקש 2.

בהכרעת הדין נקבע, כי משקלן של הודעותיו של רז במשטרה, ביחד עם הראיות הנוספות שהציגה המשיבה, אינו מספיק לצורך הרשעה.

ביחס לאישום הראשון, נקבע, כי משקלה הפנימי של הודיית מבקש 1 אשר נרשמה מפי רז, נמוך ביותר, בהיותה דלה ומשוללת פרטים הכרחיים (כגון היכן הונח המטען, מתי וכיצד), קשה לאתר בה סימני אמת, ולא ניתן לדעת מתי נאמרה. בהיותה בעלת משקל נמוך ביותר, על התוספת הראייתית להיות ממשית, ואילו התוספת הראייתית שמתקבלת מהראיות האחרות, אינה מספיקה לצורך הרשעה.

ביחס לאישום השני נקבע, כי אין די בהודייתו של רז בפני מדובבים וחוקרי משטרה, במסגרתה הפליל את משיב 2. היות ומדובר בשותף למעשים, אשר העיד טרם נגזר דינו והוכרז גם עד עוין, נדרשת תוספת ראייתית מוגברת, המגעת כדי סיוע, וכזו לא הובאה בפני בית המשפט.

ב"כ המבקשים טוענת, כי הנמקת הכרעת הדין המזכה, מלמדת על כך שלא היה מקום להגיש נגדם כתב אישום מלכתחילה. ריבוי גרסאותיו של רז, עוד בהיותו בחקירת המשטרה, אמור היה להביא את הפרקליטות למסקנה, כי מדובר בעד לא אמין, אשר לא ניתן לבסס אשמה על דבריו. גם הראיות הנוספות לא היו מוצקות, ולא יכלו לשמש תמיכה לראיה העיקרית החלשה.

לחילופין, שעה שמבקש 2 העלה טענת אליבי מבוססת, היה על המשיבה לחזור בה מהאישום, במהלך ההליך.

ב"כ המבקשים מפנה להכרעת הדין, ולדברים שנאמרו אודות מהימנותו של רז. היא גם מפנה לריבוי הגרסאות של רז, ולכך שהמדינה בחרה לאמץ גרסה מסוימת בכתב האישום נגד רז, וגרסה אחרת בכתב האישום נגד מבקש 2.

לטענתה, למבקשים נגרם נזק כבד מעצם ניהול ההליך הפלילי.

ב"כ המשיבה מתנגד לבקשה וטוען, כי היה יסוד לאשמה, ולא הובאו נסיבות אחרות שמצדיקות מתן פיצוי.

אשר ליסוד להגשת כתב אישום, מפנה ב"כ המשיבה להחלטת שופט המעצרים, כב' השופט אינפלד, אשר בחן את הראיות לכאורה, וקבע כי קיימות ראיות במידה מספקת לצורך הגשת כתב אישום כנגד שני המבקשים. אשר למבקש 1 נקבע, כי ספק אם התשתית הראייתית עומדת ברף המינימאלי הנדרש על מנת להורות על מעצר של ממש. לגבי מבקש 2, נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה במידה מספקת להורות על מעצרו, אך נמצאו נקודות חולשה שהיוו שיקול משמעותי להעדפה של חלופת מעצר, ככל שתמצא כזו.

עוד נטען, כי שני המבקשים שמרו על זכות השתיקה, מבקש 2 באופן גורף, ואף נמנע מלהעלות בפני חוקריו את טענת האליבי לה טען בשלב מאוחר יותר בבית המשפט.

מבקש 1 התחמק מלהשיב לשאלות רלוונטיות הנוגעות ללב החשדות נגדו. גם בעת העימות עם רז בחר לשמור על זכות השתיקה. שתיקת המבקשים בחקירתם מהווה שיקול מפתח, המטה את הכף לעבר דחיית הבקשה, שכן נחקר אשר שותק בחקירה, מחבל ביכולתם של גורמי החקירה להגיע לחקר האמת, ומעכב את סיומה. שעה שעשה כן, אינו רשאי לדרוש מהמדינה את הוצאות הגנתו.

בכל הנוגע למעצרו של מבקש 2, מפנה ב"כ המשיבה להחלטת השחרור, והעובדה שנעצר בשלב מאוחר יותר, כתוצאה מהפרת תנאי השחרור.

דין

לאחר שעיינתי בטענות ב"כ הצדדים, נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.

בכל הנוגע לשאלת מהימנותו של עד התביעה רז, אכן, העד מסר גרסאות משתנות. יחד עם זאת, אין בכך שגרסאותיו של עד משתנות בחקירה, כדי לחייב מסקנה גורפת, לפיה אין ליתן משקל כלשהו לדבריו. בדרך כלל, עדים שהם שותפים לעבירות, ועבריינים בעצמם, אינם עדים מהימנים במהותם. שקרים ושינויי גרסאות הם עניין של יום ביומו בחקירותיהם, ועל המשטרה והפרקליטות לבחון את העדות בצירוף יתר הראיות, לשקול את משקלה היחסי, ולהחליט האם המכלול מקים סיכוי סביר להרשעה.

כשהמדינה שוקלת את הראיות לכאורה שבידה, היא אינה אמורה להביא בחשבון כי העד יחזור בו מגרסאותיו המפלילות. הפיחות שנגרם במהימנות העד אשר חוזר בו מגרסתו המפלילה בבית המשפט, משחק לטובת הנאשם בסופו של יום, אך אינו חלק משיקולי ההעמדה לדין.

איני בטוחה אם תוצאת ההליך היתה בהכרח זיכוי, לו העד היה עומד על גרסאותיו, ובחקירה נגדית עוד מעבה אותן ומסביר סתירות לכאורה. יתכן אפילו שהיה משפר את הרושם הראשוני שהותירו גרסאותיו המשתנות ומותיר רושם מהימן על בית המשפט.

מבקש 1

בהכרעת הדין ציטטתי במלואה את הודאת מבקש 1, אשר נאמרה לרז, ונמסרה על ידו לחוקר. קבעתי, כי מבקש 1 הודה כי הניח מטען עם מבקש 2, אולם אין בהודאה פרטים רלוונטיים, כגון מתי הונח המטען, ובאיזה מקום. ציינתי גם כי מקום הנחת המטען - מושב נהורה, לא נשמע מפיו של רז, אלא הועלה על ידי החוקרת, ורז לא אישר את הדברים. אשר למזכרו של השוטר שלמה שאנה, מושב נהורה מופיע בדו"ח התשאול שערך, אולם אין לו ביטוי בהודיה עצמה. לפיכך לא נתתי לו משקל. יחד עם זאת, אילו רז היה חוזר על הדברים בבית המשפט, כולל על דברים שאמר לשוטר, ומציין במפורש כי מבקש 1 אמר לו כי המטען הונח במושב נהורה, וגרסתו היתה מהימנה בעיני, אזי יתכן וניתן היה לבסס עליה ממצא מפליל.

זאת ועוד, זכות השתיקה עליה שמר המבקש, היא זכותו כמובן. אולם שעה שהוא לא עשה את המינימום, להסביר את השיחה הנטענת עם רז, ושתיקתו חיבלה בחקירה, אין הוא יכול להלין כנגד רשויות החקירה.

מבקש 2

התשתית הראייתית כנגד מבקש 2, היתה מורכבת מפרטים רבים שעיינו את מהימנות גרסת רז. בראש ובראשונה, היו בידי המשיבה ראיות שקשרו את רז עצמו לביצוע העבירה, כמו DNA שלו במקום הטמנת המטען. כך שהיה יסוד לסברת המשיבה, כי הגרסה לפיה רז הניח את המטען ביחד עם מבקש 2, היא הנכונה מבין גרסאותיו.

זאת ועוד, רז אמנם שמר בהודעתו האחרונה על זכות השתיקה, אולם בסמוך מאד להגשת כתב האישום נגדו, הגיע להסדר טיעון עם המשיבה, והודה בכל המיוחס לו בכתב האישום, דהיינו באישום המשותף לו ולמבקש 2, ונדון למאסר בן 30 חודשים. גם בכך יש כדי לחזק את עמדת המדינה, אשר סברה כי גרסתו המפלילה היא גרסה נכונה.

מבקש 1 עצמו לא הקל על רשויות החקירה, ושמר על שתיקה מלאה. בנוסף, העלה רק במהלך המשפט את טענת האליבי, טענה שאילו היתה נבדקת במהלך החקירה, יתכן והיתה מובילה את החוקרים והפרקליטות למסקנה אחרת.

לסיכום, לא נמצאו מחדלים משמעותיים בחקירת המשטרה, ולא בעבודת הפרקליטות. כתב האישום הוגש כדין, והזיכוי, בסופו של יום, אינו מלמד על כך שלא היה מקום להגישו מלכתחילה.

אשר על כן, אני דוחה את הבקשה.

ניתנה והודעה היום, י"ג חשוון תשע"ו, 26 אוקטובר 2015, בהעדר הצדדים.